

ALLT JAG INTE FÅR GÖRA

- UNGA OM HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK

Rapporten ”Allt jag inte får göra - Unga om hedersrelaterat våld och förtryck” bygger på de samtal Rädda Barnen fått genom stödchatten Kärleken är fri de senaste 5 åren. Här lyfter vi ungas egna röster, för att ge en bild av hur det hedersrelaterade våldet och förtrycket ser ut idag.

I ”Allt jag inte får göra” ger vi plats åt frågor som är avgörande för ungdomarna själva, men som sällan ges utrymme i den offentliga debatten. Den samlade bilden visar tydligt att det finns stora brister i samhällets förebyggande insatser och stöd till barn som lever i en hederskontext, och vi vill med denna rapport stärka barns rättigheter för en uppväxt fri från våld.

Sedan ett år tillbaka har Gabriella en pojkvän. Men hon kan bara träffa honom i smyg, eftersom hennes föräldrar inte tillåter att hon träffar killar. För en vecka sedan upptäckte föräldrarna relationen. De blev väldigt upprörda och förbjöd Gabriella att träffa sin pojkvän igen. När Gabriella hör av sig till oss på stödchatten vet hon inte vad hon ska ta sig till. Hon har just förstått att hon är gravid.

Rädda Barnens stödchatt Kärleken är fri vänder sig till barn och ungdomar mellan 12 och 25 år med fokus på samtal om hedersförtryck och våld i ungdomars liv. Gabriella, vars namn vi har ändrat, är ett av alla de samtal vi tagit emot sedan chatten startade 2015.

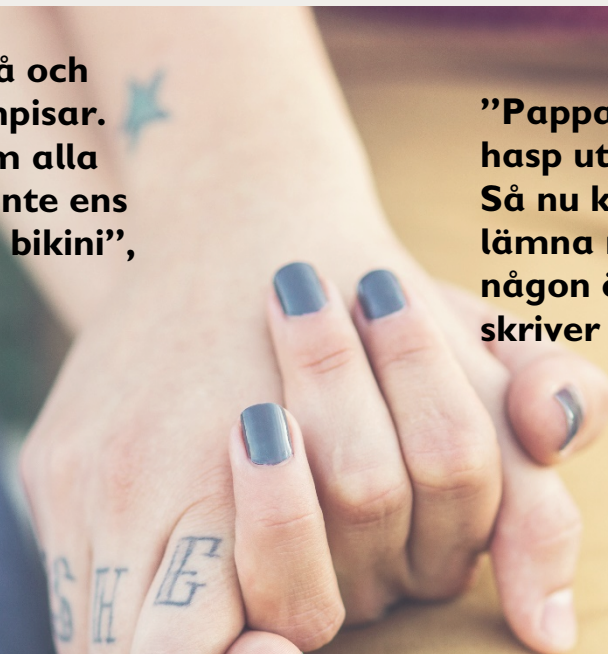
Begränsningar som leder till en ohållbar situation för barn

Ämnena som lyfts i rapporten handlar om föräldrakontroll, begränsningar kring kärlek och sexualitet, fritidsaktiviteter, religion och utbildning och den starka påverkan som en hederskultur har på barns rätt till fritid, utveckling och överlevnad. Den visar också på det ”mellanförskap” som barnen tvingas förhålla sig till när familjen och samhällets normer skiljer sig åt, vilket leder till en ohållbar livssituation för många unga. Här saknas kunskap om vilka rättigheter, valmöjligheter och stöd barnen kan få.

”Jag vill så gärna gå och bada med mina kompisar. Känna att jag är som alla andra. Men jag har inte ens en baddräkt eller en bikini”, säger Laila.

”Pappa satte upp en hasp utanför min dörr. Så nu kan jag inte lämna rummet utan att någon öppnar för mig”, skriver Alice

”Min mamma säger att jag måste få höga betyg för att komma i på juristlinjen. Men jag vill själv inte ens gå den”, berättar Zarah

”Vi ser stora brister i hur barns rättigheter tillgodoses i den hedersrelaterade kontexten. Detta trots att regering och riksdag genom åren skärpt lagarna för att skydda barn mot hedersrelaterat våld och förtryck, och trots att barnkonventionen, som blivit lag, tydligt visar att alla barn är rättighetsbärare. Nu krävs mer än lagar och ord från politikerna. Nu krävs praktisk handling från samhället.”

- Karin Sjömillå, barnrättsjurist på Rädda Barnen

Rädda Barnen kräver att:

Regeringen

- ska införa tydliga nationella kvalitetskrav för Barnahus och reglering så att tillgång till Barnahus finns i hela landet. Där ska alla barn som drabbas av våld få ett likvärdigt och samordnat stöd utifrån barnets bästa.

Regionerna

- ska införa rutiner så att personal inom elevhälsan, första linjen, barn- och ungdomspsykiatri och ungdomsmottagningarna screenar för förekomst av våld och förtryck i vårdkontakter med barn.
- erbjuda specialistvård och samtalsstöd för tjejer som blivit könsstympade i hela landet.
- säkerställa att läkare och vårdpersonal inte erbjuder oskuldskontroller och oskuldsingrepp.
- Kultur- och idrottsförvaltningen ska begära en handlingsplan från idrottsföreningar för att förebygga, upptäcka och hantera misstanke om våld, begränsningar, könsstympning och kränkningar.

Socialförvaltningen

- ska ha som rutin att fråga barn om utsatthet för hedersrelaterat våld och förtryck.
- ska ordna utbildning för sin egen personal, för personal på skyddade boenden, familjehem samt för jourfamiljer som tar emot ungdomar som levt med hedersförtryck.
- ska erbjuda en långvarig stödkontakt för ungdomar som bryter med sin familj.
- ska stärka stödet till unga med funktionsvariationer och till HBTQ-ungdomar som lever inom en hederskontext.
- ska arrangera utbildningar och samtalsgrupper för föräldrar och vuxna, särskilt koncentrerat mot nyanlända föräldrar och vuxna på SFI, med fokus på barnkonventionen och Sveriges lagstiftning utifrån en hederskontext.

